

การพัฒนาแนวทางการให้บริการผู้ป่วยวัณโรคแบบมีส่วนร่วมโรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
(Development of Tuberculosis's Patient Service Method with Participate Chiang Dao hospital,
Chiang Mai Province)

นิภาพร อุปปินใจ พย.บ.

Nipaporn Ouppinjai B.N.S.

โรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

Chiangdao Hospital, Chiang Mai Province

บทคัดย่อ

อำเภอเชียงดาว เป็นพื้นที่ที่มีความชุกของวัณโรคสูง โดยมีผู้ป่วยมากเป็นอันดับ 2 ของโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากปัญหาที่หลากหลายและมีความสลับซับซ้อน ส่งผลให้มีการแพร่ระบาดของวัณโรค โดยพบว่าอำเภอเชียงดาวมีผู้ป่วยวัณโรคเสมหะพบเชื้อ มากที่สุดคือ 62 ราย คิดเป็น 43.97 เปอร์เซ็นต์ของผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาทั้งหมดของโรงพยาบาล การจัดให้มีแนวทางการบริการที่ดี จะส่งผลให้ผู้ป่วยวัณโรคได้รับการรักษาจนหาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อวัณโรคได้ ผู้วิจัยจึงได้หาแนวทางการให้บริการ โดยใช้การมีส่วนร่วม ของทุกฝ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาที่แท้จริง มีความตระหนัก และเป็นเจ้าของปัญหา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน อีกทั้งผลงานวิจัยที่ได้จะมีส่วนผลักดันที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการให้บริการผู้ป่วยวัณโรคที่มาทำการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงดาวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: วัณโรค การให้บริการผู้ป่วย การมีส่วนร่วม

Abstract

Chiang Dao district is the most second tuberculosis's patient of community hospital in Chiang Mai province, due to various and complicated of problem are affect to tuberculosis infection spread and found infected patient in Chiang Dao district 62 cases or 43.97 percents of registered patients. The fine service method are affect to recover infected TB's patients, that important to stop infection spread, researcher is interested to find the service method by use participate all of who relate, then we has got true problem and awareness to permanent develop. The research result might be important thing to change TB's patient service of Chiang Dao hospital

Keywords: Tuberculosis, Patient Service, Participation

บทนำ

วันโรคเป็นโรคติดต่อที่เป็นปัญหาสำคัญที่สุดของโลก มีคนจำนวนมากป่วยและตายจากวันโรคในอดีต อุบัติการณ์ของวันโรคเคยลดลงอย่างช้า ๆ แต่ในปัจจุบัน กลับมาเป็นปัญหาใหม่ และทวีความรุนแรงมากขึ้นจน กลายเป็นปัญหาที่สำคัญทางด้านสาธารณสุขในหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา ซึ่งเป็นผลมา จากการดื้อยาและการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ ความรุนแรงของวันโรคมีมากจนองค์การอนามัยโลกต้อง ประกาศว่าเป็นเรื่องฉุกเฉิน ระดับสากล (Global Emergency) เมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2536¹ จากการสำรวจ ขององค์การอนามัยโลก พบว่ามีผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มขึ้นแต่ละปีประมาณ 8.4 ล้านคน และมีผู้ป่วยสะสมมากกว่า 16 ล้านคนทั่วโลก และคาดว่าจะระหว่าง ค.ศ. 2002-2020 จะมีผู้ติดเชื้อรายใหม่จำนวน 1,000 ล้านคน ในจำนวนนี้ 150 ล้านคนจะล้มป่วย และ 36 ล้านคนจะเสียชีวิต หากไม่มีระบบป้องกันและควบคุมโรคอย่างเข้มแข็ง ในทุกปี ประชากรโลก 8 ล้านคนจะต้องป่วยด้วยวันโรค² และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ คือ ทำให้มีจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตเพิ่มขึ้นอย่างน่าวิตก และคุกคามประชากรโลก วันโรคเป็นสาเหตุการตายที่สำคัญในกลุ่มผู้ป่วยเอดส์ และเป็นโรคที่ขัดขวางการพัฒนาและทำลาย การเจริญเติบโตของครอบครัว ชุมชน และเศรษฐกิจของ ประเทศ เป็นสาเหตุทำให้เด็กป่วย ต้องออกจากโรงเรียน ผู้ใหญ่ขาดงาน ผู้ป่วยและครอบครัวได้รับการตีตราจากสังคม ดังที่กล่าวไว้ในวันวันโรคสากล ณ กรุงอัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์ วันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2543³ ในประเทศไทยพบว่าข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังโรคจากสำนักงานสาธารณสุขทั่วประเทศพบว่า จำนวนผู้ป่วยวันโรคเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ.2545 มากกว่า 5 พันราย โดยในปี พ.ศ. 2546 มีผู้ป่วยทั้งสิ้น 34,643 ราย อัตราป่วย 55.04 ราย

ต่อแสนประชากร และมีจำนวนผู้ป่วยเสียชีวิต 219 ราย อัตราตาย 0.35 รายต่อแสนประชากร

จังหวัดเชียงใหม่พบว่าอัตราป่วยด้วยวันโรคปอดในปี 2549 เท่ากับ 22.24 ต่อแสนประชากรจากข้อมูลการรักษาผู้ป่วยวันโรคของโรงพยาบาลเชียงใหม่ ยังคงมีอัตราการรักษาหายที่อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมาย และอัตราการขาดหายยังสูงกว่าเป้าหมายอยู่มาก นับวันปัญหาวันโรคในอำเภอเชียงดาว จะทวีความรุนแรงมากขึ้น อาจเนื่องมาจาก การแพร่ระบาดของโรคเอดส์โดยปัจจุบันมีผู้ป่วยเอดส์ที่ป่วยเป็นวันโรคในอำเภอเชียงดาวมากเป็นอันดับที่ 1 ของโรงพยาบาลชุมชนในจังหวัดเชียงใหม่ คือ 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 27.66⁴ พื้นที่อำเภอเชียงดาวประกอบด้วยเทือกเขาจำนวนมาก ส่งผลให้มีความยากลำบากในการคมนาคม ไม่มีค่าใช้จ่ายในการมารับบริการ อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ที่อยู่ติดแนวชายแดน ทำให้มีแรงงานต่างด้าวจำนวนมากอยู่อาศัยไม่เป็นหลักแหล่ง ขยายถิ่นฐานบ่อย ทำให้ยากต่อการติดตามรักษา เป็นพื้นที่ประกอบด้วยชาวเขา มากกว่า 10 ชนเผ่า ทำให้มีปัญหारेื่องการสื่อสาร ส่งผลให้ขาดความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการรักษา สำหรับแนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมาให้บริการผู้ป่วยวันโรค ยังเน้นในด้านการตั้งรับ มากกว่าเชิงรุก ขาดการประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่ดีพอไม่มีการดำเนินการส่งต่อผู้ป่วย อย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม จากปัญหาดังที่ได้กล่าวมา ส่งผลให้อำเภอเชียงดาว เป็นพื้นที่ที่มีความสูงของวันโรคสูง โดยมีผู้ป่วยมากเป็นอันดับ 2 ของโรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากปัญหาที่หลากหลายและมีความสลับซับซ้อน ยังไม่มีแนวทางในการแก้ไขที่ดีพอ ส่งผลให้มีการแพร่ระบาดของวันโรค และมีการแพร่กระจาย ในทุกพื้นที่ของอำเภอเชียงดาว โดยพบว่าอำเภอเชียงดาวมีผู้ป่วยวันโรคเสมหะพบเชื้อ มาก

ที่สุดคือ 62 ราย คิดเป็นร้อยละ 43.97 ของผู้ป่วยที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาทั้งหมด การศึกษานี้มุ่งเน้นการจัดให้มีแนวทางการบริการที่ดี คาดว่าจะส่งผลให้ผู้ป่วยวัณโรคได้รับการรักษาจนหาย ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของเชื้อวัณโรคได้

วิธีการศึกษา

เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางปฏิบัติการให้การบริการผู้ป่วยวัณโรคโรงพยาบาลเชียงดาวโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้เกิด แนวทางในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้ป่วยวัณโรคที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงดาวตั้งแต่วันที่ 1 ธ.ค. 2548 - 31 มี.ค. 2549 เลือกแบบเฉพาะเจาะจง 45 คน ตามคุณสมบัติ ดังนี้ อายุ 15 – 90 ปี การได้ยินปกติ และให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์
2. พยาบาลประจำคลินิกวัณโรคโรงพยาบาลเชียงดาว จำนวน 2 คน
3. ผู้ประสานงานวัณโรคระดับอำเภอ 1 คน
4. เจ้าหน้าที่สถานีนามัย อำเภอเชียงดาว จำนวน 11 คน
5. อาสาสมัครเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยประกอบด้วย

1. แบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมด 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ประกอบด้วย ที่อยู่ เพศ อายุ ลักษณะประชากร ระดับการศึกษา อาชีพหลัก รายได้ของครอบครัว สวัสดิการการรักษาพยาบาล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยวัณโรค ความรู้เรื่องวัณโรค

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความต้องการของผู้ป่วยวัณโรคในการรับบริการจากโรงพยาบาลเชียงดาว ประกอบด้วย ความต้องการผู้ดูแลเรื่องการรักษาวัณโรค ความต้องการปรับปรุงระบบบริการ และความต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้ได้รับการรักษาจนหาย

2. แบบสนทนากลุ่มในขั้นตอนการพัฒนา

แนวทางปฏิบัติการให้บริการผู้ป่วยวัณโรค อำเภอเชียงดาว ร่วมกับผู้ประสานงานวัณโรคระดับอำเภอ พยาบาลประจำคลินิกวัณโรคของโรงพยาบาลเชียงดาว เจ้าหน้าที่สถานีนามัย และตัวแทนอาสาสมัครเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค

วิเคราะห์ข้อมูลผลการรักษาผู้ป่วยวัณโรคตามแนวทางการให้บริการผู้ป่วยวัณโรคโรงพยาบาลเชียงดาวเป็นค่าร้อยละ

ผลการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาการพัฒนาแนวทางการให้บริการผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลเชียงดาว โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบมีส่วนร่วมของผู้ป่วยวัณโรคที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาโรงพยาบาลเชียงดาว และตอบแบบสอบถามจำนวน 45 คน พยาบาลประจำคลินิกวัณโรค 2 คน ผู้ประสานงานวัณโรคระดับอำเภอ 1 คน เจ้าหน้าที่สถานีนามัย 11 คน และอาสาสมัครเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค 2 คน โดยได้ร่วมกันประชุมเพื่อหาแนวทางปฏิบัติการให้บริการผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลเชียงดาว ผลการศึกษานำเสนอในรูปแบบตาราง และแผนภูมิโดย

ได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผู้ป่วยโรค ส่วนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาแนวปฏิบัติการให้บริการผู้ป่วยโรคโรงพยาบาลเชิงดาว

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามที่อยู่ เพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และสวัสดิการรักษายาบาล (n=45)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ที่อยู่ปัจจุบัน	8	17.77
ตำบลแม่นะ	14	31.11
ตำบลเมืองงาย	1	2.22
ตำบลปิงโค้ง	3	6.66
ตำบลทุ่งข้าวพวง	2	4.44
ตำบลเมืองนะ	17	37.77
เพศ		
ชาย	31	68.88
หญิง	14	31.11
อายุ		
15 – 34 ปี	18	40.00
35 – 54 ปี	13	28.88
55 – 90 ปี	14	31.11
เชื้อชาติ		
ไทย	24	53.33
ชาวเขา	25	33.33
ต่างด้าว	6	13.33
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	25	55.56
ประถมศึกษา	17	37.78

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
มัธยมศึกษา	2	4.44
ปริญญาตรี	1	8.89
อาชีพ		
ไม่ได้ทำงาน	8	17.78
รับราชการ	1	2.22
รับจ้างมีรายได้ไม่แน่นอน	23	51.11
เกษตรกร	13	28.89
รายได้		
ไม่มีรายได้	8	17.78
ต่ำกว่า 3,500 บาท/เดือน	32	71.11
3,500 - 6,999 บาท/เดือน	5	11.11
7,000 - 10,999 บาท/เดือน	11	24.44
11,000 - 14,999 บาท/เดือน	2	4.44
15,000 บาทขึ้นไป	31	68.89
รักษายาบาล		
ไม่ได้รับสวัสดิการใดๆ	1	2.22
เงินประกันสังคม		
บัตรประกันสุขภาพ		
บัตรสุขภาพต่างด้าว		

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยวัณโรค จำแนกตามข้อมูลการปฏิบัติตัวของผู้ป่วยวัณโรค

ข้อมูลการปฏิบัติตัว	ปฏิบัติ		ไม่ปฏิบัติ	
	คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ
1.ปิดปากและจามทุกครั้งเมื่อไอ จาม	37	82.22	8	17.78
2.อยู่ในที่โล่ง อากาศถ่ายเทสะดวก	42	93.33	6	6.67
3.จัดที่พักอาศัยให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก และแสงแดดส่องถึง	32	71.11	13	28.89
4.กินยาทุกขนาน ทุกวัน	43	95.56	2	4.44
5.หากแพ้ยาปรึกษาแพทย์ พยาบาล ไม่หยุดยาเอง	41			
6.ไปรับการตรวจตามนัดทุกครั้ง	40	91.11	4	8.89
7.รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ครบ 5 หมู่	28	88.89	5	11.11
8.พักผ่อนอย่างเพียงพอ วันละ 6-8 ชั่วโมง	38	62.22	17	37.78
9.งดทำงานหนัก	41	84.44	7	15.56
10.ออกกำลังกายเหมาะสม สม่ำเสมอ		91.11	4	8.89
11.ลดความวิตกกังวล จัดความเครียด	43	95.56	2	4.44
	36	80.00	9	20.00

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ป่วยวัณโรค จำแนกตามความต้องการของผู้ป่วยวัณโรค ในการรับบริการจาก โรงพยาบาลเชิงดาว

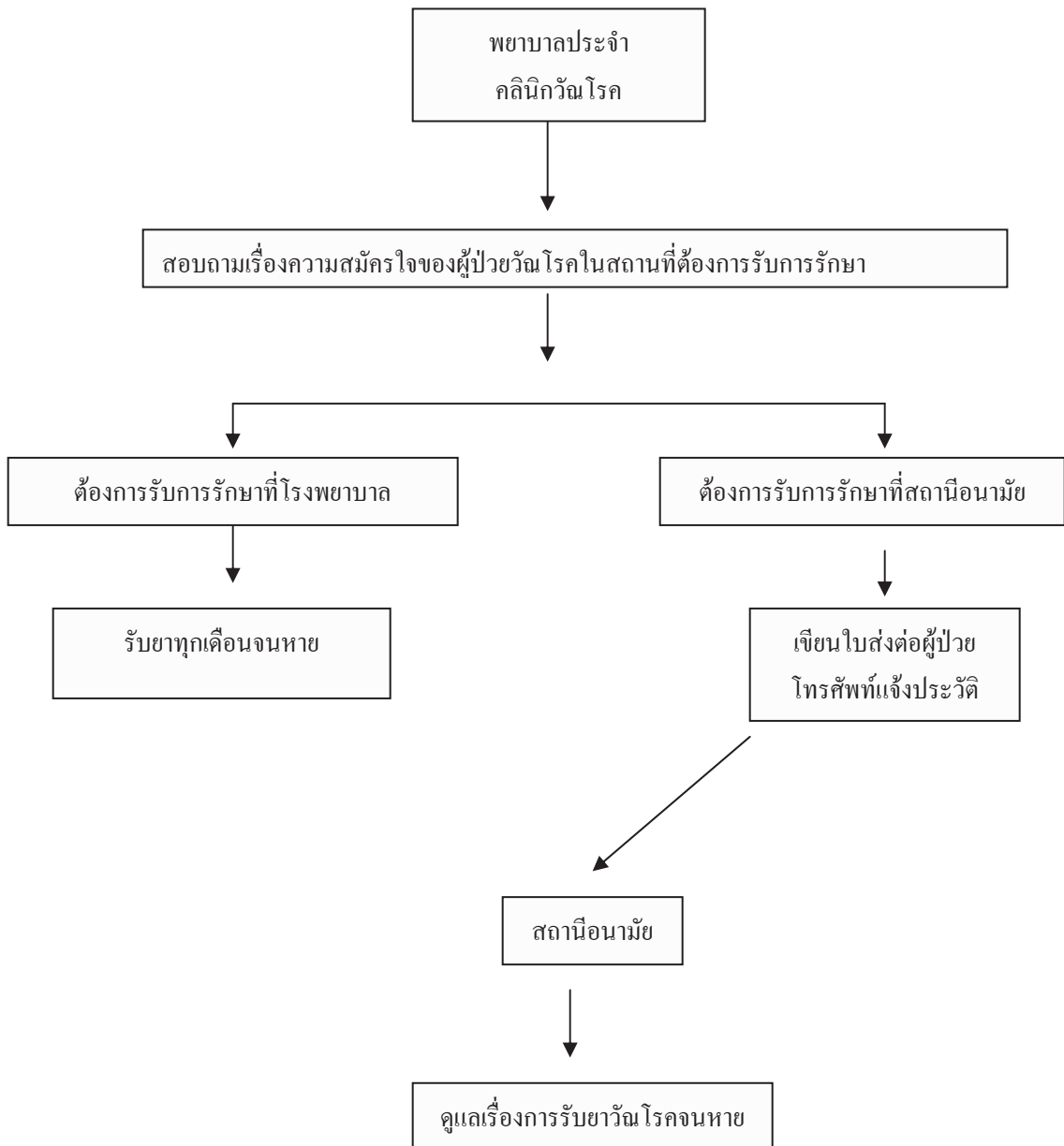
ข้อมูลความต้องการ	ผู้ป่วยวัณโรค	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการผู้ดูแลเมื่อป่วยเป็นวัณโรคต้องการ		
- แพทย์	29	64.44
- พยาบาล	25	55.56
- เจ้าหน้าที่สถานอนามัย	31	68.89
- อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน	23	51.11
- อาสาสมัครเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค	31	68.89
- สมาชิกในครอบครัว	17	37.78
- ไม่ต้องการ	0	0
-		

ข้อมูลความต้องการ	ผู้ป่วยวัณโรค	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความต้องการให้มีการปรับปรุงระบบบริการต้องการ		
- การให้บริการที่สะดวก รวดเร็ว	19	42.22
- การให้บริการที่สุภาพ	9	20.00
- การขยายบริการ ไปยังสถานีนอนามัยใกล้บ้าน	15	33.33
- การเยี่ยมบ้านโดยเจ้าหน้าที่สถานีนอนามัย	18	40.00
- การเยี่ยมบ้านโดยอาสาสมัครเยี่ยมบ้านผู้ป่วยวัณโรค	18	40.00
ความต้องการให้มีการช่วยเหลือ		
- มีผู้กำกับการกินยาทุกวัน ที่โรงพยาบาลหรือสถานีนอนามัย	4	8.89
- มีรถรับส่งเพื่อมากินยาทุกวัน ที่โรงพยาบาลหรือสถานีนอนามัย	5	11.11
- ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรับการรักษา		
- มีล่ามในการช่วยสื่อสารภาษา	30	66.67
- มีการให้ความรู้โดยใช้แผ่นพับ วีดีโอ โดยใช้ภาษาตามความเหมาะสมของผู้ป่วย	13	28.89
เช่น ไทย จีน พม่า ชาวเขา	1	2.22

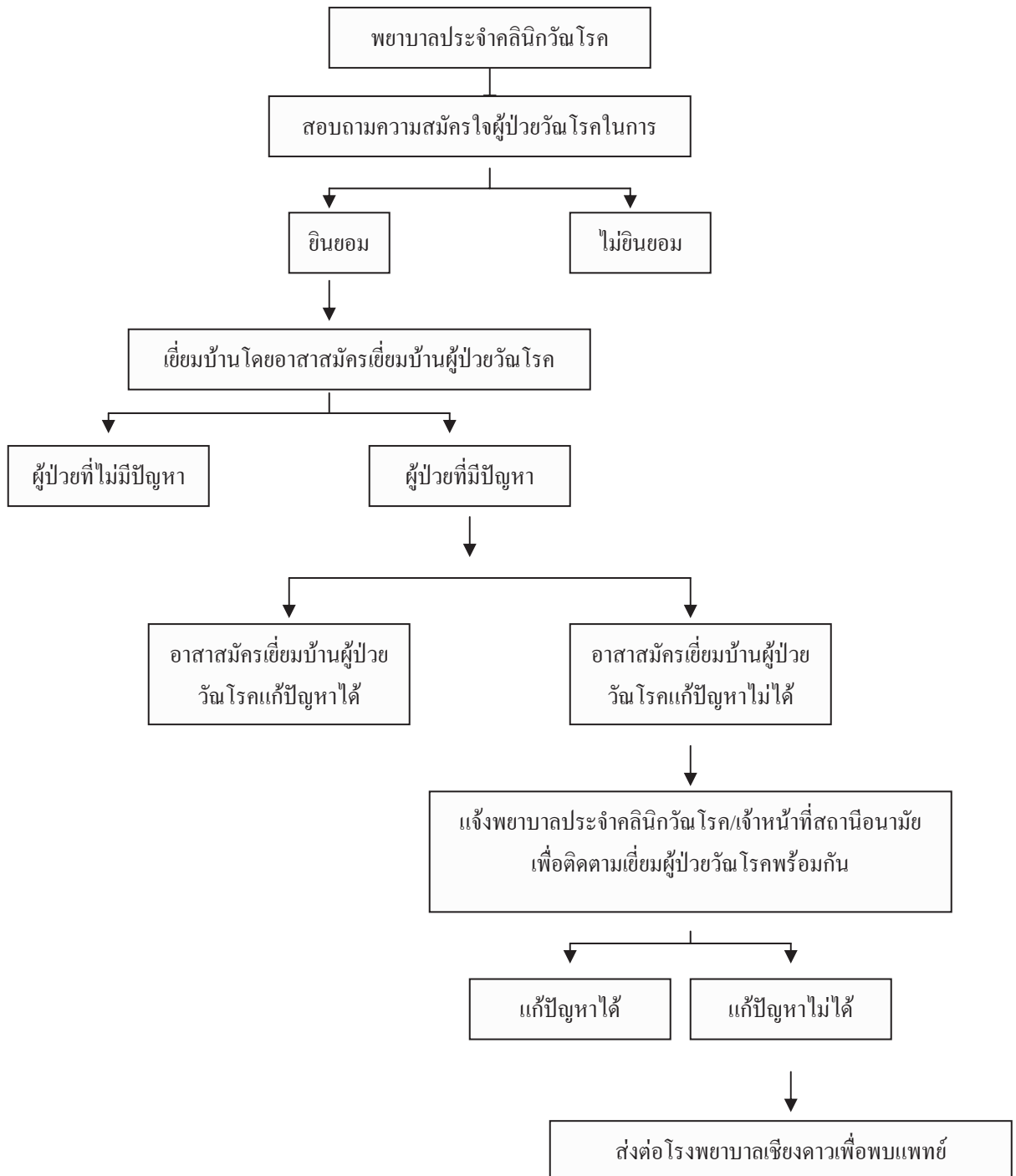
ส่วนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาแนวทางการให้บริการ
ผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลเชิงดาว โดยการสนทนากลุ่ม
 นำเสนอผลการวิเคราะห์แบบสอบถามและ
 ร่วมกันหาแนวทางในการการพัฒนาแนว
 ทางการให้บริการบริการผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาล

เชิงดาวและกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของ
 แต่ละคนในการปฏิบัติตามแนวทางการให้การ
 บริการผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลเชิงดาว โดย
 นำเสนอเป็นแผนภูมิดังนี้

แผนภาพ 1 การส่งต่อผู้ป่วยวันโรคไปยังสถานบริการที่ต้องการรับบริการตามแนวทางการให้บริการผู้ป่วยวันโรค
โรงพยาบาลเชียงดาว

แผนภาพ 2 แนวทางการให้บริการผู้ป่วยวันโรค โดยการเยี่ยมบ้าน โรงพยาบาลเชิงดาว

อภิปรายผล

จากผลการศึกษามีการพัฒนาแนวทางการให้บริการผู้ป่วยวัณโรคโรงพยาบาลเชียงดาว และมีการกำหนดหน้าที่ของผู้ที่เกี่ยวข้องขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม การทำงานมีระบบมากขึ้น การประสานงานที่มีความชัดเจนขึ้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดผลดีต่อการรับบริการของผู้ป่วยวัณโรค ส่วนการรับบริการ นอกจากโรงพยาบาลแล้ว ยังสามารถรับบริการได้ทั้งในสถานอนามัย และที่บ้านของผู้ป่วยเอง การบริการที่ดีจะทำให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาที่ต่อเนื่อง และถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลทำให้การรักษาหายเพิ่มมากขึ้น อัตราการขาดยา และอัตราการตายน้อย การมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกิดความตระหนักและความเป็นเจ้าของปัญหา มีความสำเร็จของผลการรักษามากขึ้น โดยหลังจากที่ดำเนินการวิจัย ได้ทำการเปรียบเทียบผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าผู้ป่วยวัณโรคมีอัตราการรักษาหายที่สูงขึ้น อัตราการขาดยาน้อยลง ดังเห็นได้จากเปรียบเทียบผลการรักษาโดยประเมินจากผู้ป่วยรายใหม่เสมหะบวก เมื่อที่ขึ้นทะเบียนรับการรักษาที่โรงพยาบาลเชียงดาวเมื่อปี 2548 มีอัตราการรักษาหายร้อยละ 61.01 และอัตราการขาดยาร้อยละ 11.86 หลังจากดำเนินการวิจัยผู้ป่วยรายใหม่เสมหะบวกเมื่อขึ้นทะเบียนรับการรักษาเมื่อปี 2549 มีอัตราการรักษาหายร้อยละ 73.17 และอัตราการขาดยาร้อยละ 2.44 และผู้ป่วยรายใหม่เสมหะบวกเมื่อขึ้นทะเบียนรับการรักษาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม ถึง 31 ธันวาคม 2549 มีอัตราการรักษาหายเพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 83.3 และไม่พบอัตราการขาดยา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากผลการศึกษามีข้อเสนอแนะในการศึกษาดังต่อไปนี้ ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพของการนำแนว

ทางการให้บริการผู้ป่วยวัณโรค โรงพยาบาลเชียงดาวไปใช้ในทางปฏิบัติ และควรมีการศึกษาถึงความพึงพอใจของผู้ป่วยวัณโรคต่อการได้รับบริการจากโรงพยาบาลเชียงดาว

สรุป

ปัญหาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการดูแลผู้ป่วยวัณโรค ที่ค้นพบโดยการทำแบบสอบถามรายบุคคลและการสนทนากลุ่ม ทำให้ทราบถึงปัญหาในด้านต่างๆ ส่งผลให้เกิดการแก้ปัญหาให้กับผู้ป่วยอย่างตรงประเด็น ทำให้ได้ข้อมูลในการนำมาพัฒนารูปแบบ ที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน ทั้งเชิงรุกและเชิงรับ ได้แก่ การปรับปรุงรูปแบบการให้บริการผู้ป่วยวัณโรค โดยเน้นให้มีการประสานงานในทีมอย่างครอบคลุม

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้ป่วยวัณโรคทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามและให้ความสะดวกในการดำเนินการวิจัย ในครั้งนี้ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงพยาบาลเชียงดาว สาธารณสุขอำเภอเชียงดาว ที่สนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ในงานเอดส์และวัณโรค ของโรงพยาบาลเชียงดาว เจ้าหน้าที่สถานอนามัยและอาสาสมัครทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำศึกษาวิจัยนี้

เอกสารอ้างอิง

1. กองวัณโรค กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข. คู่มือปฏิบัติงานเรื่องการเฝ้าระวังวัณโรคในสถานการณั้ระบาดของโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2541
2. World Health Organization. WHO Report 2001. Global Tuberculosis Control.

3. สำนักงานวิจัยวันโรคจังหวัดเชียงราย โรงพยาบาลเชียงรายประชานุเคราะห์ สำนักงานสาธารณสุขเชียงราย กองวันโรคกระทรวงสาธารณสุข. เชื้อยบ้นอย่างไรให้ชนะใจผู้ป่วยวันโรค. พิมพ์ครั้งที่ 3 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. 2544
4. กลุ่มวันโรค สำนักโรคเอดส์ วันโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการดำเนินงานควบคุมวันโรคแห่งชาติ. พิมพ์ครั้งที่ 1 (ฉบับปรับปรุง). โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. 2548
5. คลินิกวันโรค โรงพยาบาลเชียงดาว. รายงานผลการดำเนินงานวันโรค พ.ศ.2548. โรงพยาบาลเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงสาธารณสุข. 2548 อัคสำเนา.
6. คณะกรรมการจัดทำแผน 9 ของกระทรวงสาธารณสุข. แผน 9 ของกระทรวงสาธารณสุขตามแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). www.dmse.moph.go.th/net/plan/pl/plan_9.
7. สมาคมปราบวันโรคแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์. วารสารวันโรค ทรวงอกและเวชบำบัดวิกฤต. 2548; 26(1)
8. สำนักงานระบาดวิทยา กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข.สรุปรายงานการเฝ้าระวังโรค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. 2548
9. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่. TB07 ของโรงพยาบาลในจังหวัดเชียงใหม่ ปี 2548. กระทรวงสาธารณสุข. 2548 อัคสำเนา.